

Beslutad av: AC-nätverket vuxen/försörjningsstöd	Gäller för: SF Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: 231005
Dokumentsort: Rutin vägledning, framarbetat i stadengemensam arbetsgrupp	Giltighetstid: Tills vidare	Senast reviderad: 240616 (version 4)	Dokumentansvarig: Processledare enheten för kvalitet

Vägledning ekonomiskt bistånd i Göteborgs Stad

Socialförvaltningarna Nordost, Hisingen, Centrum, Sydväst.

2023-10-05

Innehåll

Inledning	4
Annan boendeform	4
Avgift till Hyresgästföreningen	4
Avgift för bostadsförmedling	5
Begravning	5
Fondmedel	5
Hemförsäkring	5
Internetuppkoppling	6
Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (KBF)	7
Klädnorm	8
Kurslitteratur	8
Legitimationshandling	9
ID-handling	9
ID-handling till barn.....	9
Pass.....	9
Körkort	9
Lokala resor	10
Lärlingsersättning vid beräkning av inkomster	10
Matkostnader	11
Matkostnad på korttids- och omsorgsboende	11
Merkostnader för särskild kost, barn under 16 år.....	11
Merkostnader för särskild kost, från 16 år	11

Näringsstillskott ordinerat av läkare	12
Normtyp i olika boendeformer	12
Måltidsavdrag	12
Boende med halvpension.....	12
Boenden med helpension.....	13
Studenten.....	13
Ungdomars arbetsinkomster	13
Beräkning av barnets del av familjens kostnader	13
Umgängesbarn	14
Bilaga	15
Tabell för uträkning av barns inkomst som tas med i beräkning	15

Inledning

I denna vägledning ingår områden där stadengemensamma beslut fattats och överenskommelser gjorts, som inte regleras i enskilda styrande dokument. Dokumentet ersätter den tidigare vägledningen som redovisades till Kommunfullmäktige 2015 och fungerar som ett komplement till Göteborgs Stad riktlinje för ekonomiskt stöd samt övriga styrande dokument för området ekonomiskt bistånd.

Dokumentet är även ett komplement till Socialstyrelsen handbok inom ekonomiskt bistånd och förtydligar de lokala ställningstagande som gjorts i Göteborgs Stad.

Annan boendeform

I Göteborgs stad handläggs månadskontrakt på vandrarhem och hotell inom ekonomiskt bistånd under förutsättning att kontraktet gäller en månad eller längre. Boendeformen registreras som annan boendeform i Treserva. Annan boendeform är avsett för individer som ej kan ordna sin boendesituation genom andra boendeformer och handläggs i linje med stadens högsta godtagbara hyra som regleras årligen. Vid skälighetsbedömning av kostnaden skall jämförelse ske gentemot andra vandrahem och hotell i närområdet.¹

Avgift till Hyresgästföreningen

Avgift för medlemskap i hyresgästföreningen beviljas endast om det finns särskilda skäl, till exempel i ett vräkningsförebyggande syfte.

¹ I Göteborg Stad tillämpas sedan 1 maj 2019 en [rutin för nödbistånd](#) till boende som avser personer som ej anses falla inom socialtjänstens målgrupp för socialt boende med stöd, det vill säga ej uppfyller kriterierna för rätten till bistånd till boende enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen, men under en begränsad tid är i behov av tak över huvudet för att undvika nöd.

Nödbiståndsrutinen innefattar boende på vandrarhem/hotell. Beslut har dock tagits att månadskontrakt (eller längre) på vandrarhem/hotell ej är att betrakta som nödbistånd utan att ansökan om denna boendekostnad skall handläggas genom ekonomiskt bistånd. Beslutat av avdelningschefsnätverket Vuxen och Försörjningsstöd 210507.

Avgift för bostadsförmedling

Avgifter för bostadsförmedling, till exempel Boplats, beviljas endast om det finns särskilda skäl. Särskilda skäl kan vara otrygga eller kortsiktiga boendeförhållanden, på väg mot en förändrad familjesituation, hyreskostnad som överstiger Göteborgs Stads riktlinje för högsta godtagbara hyreskostnad eller ungdomar i familjer med långvarigt försörjningsstöd.

Begravning

Bistånd för resor till begravning kan beviljas inom Sverige i samband med nära anhörigs begravning.² Med nära anhörig avses maka/make, sammanboende par under äktenskapsliknande förhållanden, partner i registrerat partnerskap, barn, föräldrar, syskon, svärföräldrar, barnbarn, mor- och farföräldrar. Nära anhörig kan även vara adoptivföräldrar, adoptivbarn, eller fosterbarn och personer i föräldrars ställe. Kostnaden för resan ska ligga i linje med vad en låginkomsttagare på orten har råd med och ska göras med billigast möjliga färd sätt.

Kostnad för kläder till begravning kan beviljas efter en individuell prövning med motsvarande del av riksnorm som avser kläder och skor. Bistånd till blommor, en enkel handbukett kan också beviljas upptill 0,5 % av prisbasbeloppet.

Fondmedel

Kommunfullmäktige (KF) har fattat beslut om att stipendier och fondmedel inte ska reducera rätten till ekonomiskt bistånd.³ Beslutet innebär att Göteborgs Stad har en mer generös tillämpning än vad som anges i Socialstyrelsen handbok om ekonomiskt bistånd.

Hemförsäkring

Försörjningsstöd kan beviljas för skäliga kostnader till hemförsäkring på bas- eller grundnivå. Försäkringsbrevet ska lämnas vid nyansökan och vid årlig omprövning. Försäkringsbolagen använder ofta begreppen; grundnivå eller basnivå för den billigaste försäkringen. Premien baseras på faktorer som bostadens adress, storlek, försäkringstagarens ålder och antal personer i hushållet. Det finns också möjlighet att teckna diverse tilläggsförsäkringar inom ramen för hemförsäkringen. Kostnaden för eventuella tilläggsförsäkringar beviljas generellt inte.

² Vägledning, redovisade till KF 2015-12-03

³ Beslut i KF 2024-03-21

Internetuppkoppling

Kostnad upp till 0,5 procent av ett prisbasbelopp kan beviljas för tillgång till internet för antingen bredband eller mobilsurf. Detta under förutsättning att underlag som styrker kostnaden uppvisas. Fakturaunderlaget behöver inte innehålla specificerad kostnad för telefoni- och internet.⁴

⁴ Enligt överenskommelse gjord i 1:e nätverket

Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (KBF)

Personer med funktionsnedsättning kan ansöka om kommunalt bostadstillägg (KBF). För personer som bor i ordinärt boende, hanteras ansökan och utbetalning av Stadsbyggnadsförvaltningen. För personer som bor i bostad med särskild service hanteras ansökan och utbetalning av förvaltningen för funktionsstöd.

Kommunalt bostadstillägg i bostad med särskild service

När en person får beslut om bostad med särskild service och tackar ja till en lägenhet skrivs ett hyreskontrakt. Kontrakt och inkomstförfrågan tillsammans med följebrev med uppmaning att söka bostadstillägg från Försäkringskassan, skickas hem till den enskilde.

För att kunna beviljas kommunalt bostadstillägg måste den enskilde först ha ansökt om bostadstillägg hos Försäkringskassan. När ifylld blankett med inkomstuppgifter, tillsammans med underlag som visar på Försäkringskassans beslut om bostadstillägg, kommer tillbaka till förvaltningen för funktionsstöd görs en beräkning kring om den enskilde har kvar garantibeloppet.

Med garantibelopp menas det belopp som den enskilde ska garanteras att ha kvar sedan avgifter för mat och hyra är betalda (fastställt belopp för 2024 är 3008 kronor). Om den enskilde inte har kvar garantibeloppet betalas kommunalt bostadstillägg ut för hyra.

Om den enskilde efter beslut om kommunalt bostadstillägg fortfarande saknar medel för att täcka sina utgifter kan den enskilde ansöka om ekonomiskt bistånd. Vid bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd ses det kommunala bostadstillägget som en inkomst.

Kommunalt bostadstillägg i ordinärt boende

Personer som har en permanent bostad med en hyra som överstiger Göteborgs Stads riktlinje, och som anser att de behöver en större eller dyrare bostad på grund av en varaktig funktionsnedsättning, ska uppmanas att ansöka om kommunalt bostadstillägg, KBF. Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning är ett ekonomiskt stöd från kommunen (Stadsbyggnadsförvaltningen). KBF är inkomstprövat och ansökan görs för ett år i taget. KBF kan utgå samtidigt som bostadstillägg från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten.

För de som uppbär försörjningsstöd ska i regel KBF motsvara den del som överstiger Göteborg Stads riktlinje för godkänd hyreskostnad upp till den faktiska hyran, inklusive eventuella tillägg som ingår i hyran.

KBF är ett kommunalt bidrag som utgår enligt andra bestämmelser än försörjningsstöd. Ett högre KBF som täcker tillägg för anpassningar, exempelvis kostnader för diskmaskin, tvättmaskin, parkering, som i regel inte är godkända utgifter ska inte minska biståndet med annan del än den del som överstiger högsta godtagbara hyra. Om summan inte överensstämmer med mellanskillnaden behöver underlag på beräkningen av KBF begäras in.

Bedömning av faktisk hyra

Om KBF utgår kan det ändå vara aktuellt att ta ställning till om den faktiska hyran ska godkännas eller ej. Finns det inte grund för att godkänna den faktiska hyran ska sökande få information om detta. Så länge sökande uppbär KBF finns inte skäl att ställa krav på bostadsbyte. Finns det grund för att godkänna den faktiska hyran ska bedömningen framgå i dokumentationen. Beslutet att godkänna den faktiska hyran är då inte beroende av att den sökande får KBF.

Beräkning av KBF vid ansökan om ekonomiskt bistånd

Begär in beslutet om beviljad KBF där det framgår summa och period.

Om KBF motsvarar summan mellan högsta godtagbara hyra och faktisk hyra: Lägg in högsta godtagbara hyra som utgift i beräkningen med en notering om att KBF utgår. Lägg inte in KBF som en inkomst.

Om den faktiska hyran har godkänts bör den faktiska hyran läggas in som utgift i beräkningen och KBF läggas in som inkomst, men då med hänsyn till eventuella avgifter i hyran som KBF ska täcka.

Klädnorm

Vid exempelvis en akutansökan om kläder eller ansökan om extra klädnorm så används normen för ensamstående även för individer som är sammanboende⁵.

Kurslitteratur

Kurslitteratur för godkända studier kan beviljas med upptill 3 % prisbasbelopp per termin. Godkända studier kan innefatta studier på grundskolenivå, gymnasienivå eller kortare arbetsmarknadsutbildningar⁶.

⁵ Beslutat på EC-nätverket den 2024-05-30

⁶ Se Göteborgs Stads riktlinje för ekonomiskt stöd, rubrik bistånd till studier

Legitimationshandling

ID-handling

En ID-handling behövs generellt för att uppnå en skälig levnadsnivå. Körkort, ID-kort, nationellt ID-kort och pass är giltiga som ID-handling i de flesta sammanhang. Kostnad för ID-handling kan beviljas när det saknas eller giltighetstiden är på väg att gå ut.

ID-handling till barn

Kostnad för ID-handling till barn kan beviljas om barnet har behov av att legitimera sig, exempelvis för att ha eget konto eller delta i någon aktivitet som kräver legitimering.

Pass

Om ansökan gäller kostnad för pass kan ansökan i regel avslås, såvida inte en utlandsresa anses nödvändig för att uppnå en skälig levnadsnivå. Bistånd till så kallat främlingspass beviljas generellt inte.

Ansökan om kostnad för svenskt pass, i syfte att användas som ID-handling kan beviljas om ID-handling saknas eller giltighetstiden är på väg att gå ut.

Körkort

Körkort behöver förnyas när giltighetstiden går ut eller inte gäller av andra skäl. Om det inte förnyas i tid dras licensen in och körkortet behöver tas på nytt. Ett körkort är en giltig ID-handling och kostnaden kan i regel beviljas om sökande saknar annan giltigt ID-handling.

Har sökande annan ID-handling görs en individuell prövning om det är nödvändigt att förnya körkortet.

Lokala resor

Beviljande av ansökan om försörjningsstöd till periodbiljett för resa med kollektivtrafik ska göras genom individuella prövningar. Förutsättningarna ska vara likvärdiga för samtliga invånare i staden.⁷

Nedan beskrivs exempel på faktorer att ta hänsyn till vid bedömning av ansökan om lokala resor:

- Behov av kollektivt färdmedel
- Planerade aktiviteter som ingår i arbetsplanen
- Nödvändiga resor till myndigheter och sjukvård
- Följa med barn till aktiviteter
- Tillgång till nödvändig service, exempelvis mataffär och apotek
- Möjlighet till fria resor

I de fall sökande anses vara i behov av resor men inte i omfattningen att ett periodkort anses skäligt kan kostnaden för 10 enkelresor beviljas per månad.

Lärlingsersättning vid beräkning av inkomster

Lärlingsersättning som utgår från CSN för studier på gymnasienivå är ett komplement till studiebidraget vid lärlingsutbildning på ett introduktionsprogram där delar av utbildningen är förlagd till en arbetsplats. Lärlingsersättningen är avsedd för merkostnader i form av måltider och resor till och från arbetsplatsen.

Lärlingsersättning medräknas inte som inkomst med hänvisning till den studerandes merkostnader.⁸

⁷ Budget 2020 Göteborgs Stad

⁸ Enligt överenskommelse gjord i 1:e nätverket

Matkostnader

Matkostnad på korttids- och omsorgsboende

Personer som bor på korttidsboende eller omsorgsboende kan inte välja bort debitering för matkostnad. Vid fakturering av matkostnad på korttids- och omsorgsboende läggs beloppet för maxtaxa in som en godkänd utgift i normberäkningen, oavsett beloppet på fakturan och hur många måltider klienten har fakturerats för. Normposten för livsmedel tas bort ur beräkningen genom avdrag i fältet Tillägg/Avdrag.⁹

Ovanstående tillämpning sker för att delavdrag för normposten livsmedel ej kan räknas ut på ett individuellt tillvägagångssätt som säkerställer att klienten samtidigt erhåller en skälig levnadsnivå för livsmedel.

För 2024 är maxtaxan för matkostnad 4647 kr.

Merkostnader för särskild kost, barn under 16 år

Barn under 16 år med matallergier kan få ett kontantbidrag från Västra Götalandsregionen för förhöjda matkostnader. Hänvisa föräldrarna till att söka kontantbidraget.

Har barnet andra utgifter till följd av funktionsnedsättning och matallergi, hänvisa föräldrarna till att söka merkostnadsersättning från Försäkringskassan. En individuell prövning med beaktande av barnperspektivet ska dock alltid göras för sökta kostnader.

Merkostnader för särskild kost, från 16 år

Konsumentverket har en lista på så kallad specialkost som omfattar glutenfri, laktosfri och mjölkproteinfri kost, *se Konsumentverket beräknade livsmedelskostnader* för att få fram merkostnaderna i förhållande till normalkost.

Fördyrade matkostnader prövas individuellt. Personer som söker om bistånd till fördyrade matkostnader ska styrka att de har behov av specialkost genom att lämna in underlag från läkare eller dietist.

Har de sökande andra utgifter till följd av funktionsnedsättning, sjukdom eller matallergi, kan de söka merkostnadsersättning från Försäkringskassan.

⁹ Enligt beslut fattat på EC-nätverket 2024-03-28

Näringstillskott ordinerat av läkare

Om näringstillskott är ordinerat av läkare kan merkostnaden beviljas under förutsättning att näringstillskottet inte ersätter mat som ingår i riksnormen¹⁰.

Normtyp i olika boendeformer

Innan normtyp väljs behöver avstämning göras med boendet/behandlingshemmet/institutionen vad som ingår i boendeformen.

Om boendet är en separat lägenhet med eget hushåll används ordinarie riksnorm (RIKSNORM) med rätt till bistånd för hel hushållgemensam kostnad.

Om boendet består av ett rum i kollektivt boende med tillgång till gemensamma utrymmen och förbrukningsvaror används den lägre försörjningsstödsnormen för öppenvård, (LF ÖPPENV).

Vid institutionsplacering kan även normtypen månadsnorm vid vistelse på behandlingshem/heldygnsvård (LF DYGN SV) användas. I denna normtyp ingår inte kostnad för förbrukningsvaror, kläder och skor¹¹.

Måltidsavdrag

Boende med halvpension

En del av de boenden som beviljas av socialtjänsten har så kallad halvpension, vilket innebär att en del av måltiderna ingår i boendet. I beräkningen av försörjningsstöd görs ett avdrag för mat för den eller de måltider som ingår i boendet uträknat på en månads riksnorm för livsmedel.

- Frukost/mellanmål 1/3 av riksnormen avseende livsmedel
- Lunch 1/3 av riksnormen avseende livsmedel
- Middag 1/3 av riksnormen avseende livsmedel

Om boendet är en separat lägenhet med eget hushåll används ordinarie riksnorm i normberäkningen där utgiftspost för livsmedel läggs som ett avdrag i fältet

¹⁰ Utgångspunkt vägledning redovisade till KF 2015-12-03

¹¹ De reducerade månadsnormerna beskrivs i styrande dokumentet [riksnorm och riktmärke för boendekostnader](#) som sammanställs av SLK årligen

Tillägg/Avdrag i beräkningsbilden, med notering att det avser avdrag för mat som ingår i boendet.¹²

Boenden med helpension

I boenden med helpension ingår alla måltider och behovet av mat är därför tillgodosett genom placeringen.

Om boendet är en separat lägenhet med eget hushåll används ordinarie riksnorm i normberäkningen där utgiftspost för livsmedel läggs som ett avdrag i fältet Tillägg/Avdrag i beräkningsbilden, med notering att det avser avdrag för mat som ingår i boendet.¹³

Studenten

Barn till familjer som har löpande försörjningsstöd kan beviljas bistånd till kostnad i samband med studenten efter individuell bedömning med 3 % av prisbasbeloppet som riktmärke.¹⁴

Ungdomars arbetsinkomster

Hemmavarande barn och skolungdomar under 21 års ålder kan ha inkomster upp till ett prisbasbelopp per år utan att de inkomsterna beaktas vid prövningen av föräldrarnas rätt till bistånd.¹⁵

Vid inkomster som överstiger 1 prisbasbelopp per kalenderår görs avräkning mot barnets del i familjens kostnader inklusive boendekostnaden.¹⁶

Beräkning av barnets del av familjens kostnader

Om barnets inkomster överstiger 1 prisbasbelopp ska en beräkning göras för att räkna fram hur stor del av barnets inkomst som ska medräknas i normberäkningen. Barnets inkomster ska endast täcka barnets del av hushållets utgifter exempelvis barnets uppehälle och del av hyres- och elkostnad.

Eventuella ersättningar som ska täcka barnets utgifter till exempel underhåll och studiehjälp läggs in som inkomst i normberäkningen och räknas av från barnets

¹² Enligt överenskommelse gjord i 1:e nätverket (avsnitt halv- och helpension samt val av normtyp)

¹³ Enligt överenskommelse gjord i 1:e nätverket (avsnitt halv- och helpension samt val av normtyp)

¹⁴ Vägledning, redovisade till KF 2015-12-03

¹⁵ Se Socialstyrelsens handbok ekonomiskt bistånd 2021 samt allmänna råd SOSFS 2013

¹⁶ Se Socialstyrelsens handbok ekonomiskt bistånd 2021 samt allmänna råd SOSFS 2013

del av hushållets utgifter. Den del av barnets inkomst som eventuellt blir kvar är beloppet som maximalt får medräknas som inkomst i familjens normberäkning.¹⁷

Får hushållet bostadsbidrag där barnet med inkomster är inkluderat i Försäkringskassans beslut räknas hela bostadsbidraget med som inkomst. I dessa fall ska barnets inkomster inte täcka någon del av familjens hyreskostnad vid uträkning av barnets del av hushållets utgifter.

Barn som fyllt 18 år som vill avslutas ur familjens ärende ska tas ur ärendet. I dessa fall är utgångspunkten att barnet betraktas som hemmaboende ung vuxen som ska stå för sin del av familjens hyres- och elkostnad.

Skatteåterbäring

Om barnets inkomster överstiger 1 prisbasbeloppet innevarande år när skatteåterbäringen utbetalas räknas den med som en inkomst vid beräkning av barnets del av familjens kostnader.

Umgängesbarn

Umgängesbarn ska läggas in manuellt i beräkningen av försörjningsstöd.

¹⁸Kostnaden för den unge ska beräknas utifrån barnets norm som fullvärdig medlem i de gemensamma hushållskostnaderna för hela månaden samt personliga kostnader enligt riksnormen under det antal dagar barnet vistas hos respektive förälder.¹⁹ Beräkningen för gemensamma hushållskostnad behöver korrigeras manuellt för att den unge ska erhålla gemensamma hushållskostnad för hela månaden.

Rätten till umgänge bör som huvudregel kontrolleras och omfattningen ska framgå av en dom, avtal eller intyg från boendeföräldern. Om umgänget är mer omfattande än 6 dagar per månad ska föräldrarna i första hand reglera ekonomin mellan sig. Den ekonomiska uppgörelsen mellan föräldrarna ska kontrolleras innan beslut.

¹⁷ Se bilaga tabell för uträkning av barns inkomst som ska tas med i beräkning

¹⁸ Se lathund [datorhjälpen/Försörjningsstöd-grundläggande funktioner/s.10](#)

¹⁹ Vägledning, redovisade till KF 2015-12-03

Bilaga

Tabell för uträkning av barns inkomst som tas med i beräkning

Barnets utgiftsposter	exempel på summor
Personlig norm	4390
Del av hushållskostnader	448
Del av el	60
Hysesdel (tas inte med om bostadsbidrag utgår)	
Summa:	4989
Inkomster/ersättningar som utgår för barnet	
Studiehjälp	1250
Underhållsstöd/barnpension/efterlevandestöd	2223
Summa:	3473
Mellanskillnad - utgifter minus ersättningar:	1516
Barns inkomst som upptas i beräkning (som högst mellanskillnaden om lönen överstiger summan som räknats fram)	= 1516